

Krajobraz priorytetowy – Lasy bytowskie, rej. Łubieńca

Krajobraz priorytetowy – lasy bytowskie rejon Łubieńca – obszar szczególnie cenny pod względem przyrodniczym ze względu na występowanie unikatowych w skali Polski jezior lobeliowych oraz znacznego udziału obszarów torfowiskowych o dużym znaczeniu dla retencji wody.

Karta Charakterystyki Krajobrazu

Moduł I. Metryczka ogólna krajobrazu		
Kod krajobrazu	22-314.47-81	
Powierzchnia krajobrazu	5,56 km ²	
Typ krajobrazu	3 — Leśne	
Podtyp krajobrazu	3b — Z przewagą siedlisk lasowych	
Typ rzeźby terenu	C — Krajobrazy pagórkowate	
Kod mezoregionu	314.47	
Nazwa mezoregionu	Pojezierze Bytowskie	Położenie administracyjne
Typ krajobrazu naturalnego	1-1-3 wzgórzowe	Województwo: pomorskie
Kod podokręgu geobotanicznego	A.4.4.f	Powiat: bytowski
Nazwa podokręgu geobotanicznego	Bytowski	Gmina: Bytów (m-w), Studzienice (w.)
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej	Acydofilny pomorski las bukowo-dębowy / Suboceaniczny bór sosnowy / Kontynentalne bory mieszane sosnowo-dębowe	Data opracowania zidentyfikowanego krajobrazu
Kod regionu historyczno-kulturowego	I.A.2	31/12/2021
Typ regionu historyczno-kulturowego	Ziemia Bytowska	

Moduł II. Cechy analityczne			
	Cecha	Wskaźnik	Wartość
Blok 1. Cechy charakterystyczne typologiczne			
	A10	A10a	1,36
	A2	A2a	11,00
	A2	A2c	1,98
	A3	A3a	3,04
	A3	A3b	52,07
	A3	A3d	9,69
	A7	A7b	1,32
	A8	A8a	70,00
	A8	A8b	4,89
	A8	A8c	10,14
	A8	A8e	14,24
	A8	A8f	0,73
	A8	A8g	11,79
Blok 2. Cechy unikatowe			
	A2	A2b	0,72

Moduł III. Cechy syntetyczne	
Cecha	Wartość wskaźnika
Swojskość	-
Tożsamość	-
Tradycja	I
Funkcje podstawowe krajobrazu	4B, 2
Funkcje uzupełniające krajobrazu	9B

Moduł IV. Wyniki porównania z innymi krajobrazami		
Cecha	Wskaźnik	Porównanie ze wszystkimi krajobrazami tego samego podtypu w województwie
A10	A10a	2,17
A2	A2a	0,88
A2	A2c	-0,43
A3	A3a	-0,68
A3	A3b	-0,65
A3	A3d	-0,54
A7	A7b	0,27
A8	A8a	-2,13
A8	A8b	0,44
A8	A8c	0,90
A8	A8e	4,03
A8	A8f	0,07
A8	A8g	0,82

Moduł V. Dokumentacja fotograficzna i kartograficzna		
SPIS FOTOGRAFII		
Tytuł zdjęcia_ Nazwa pliku	Autor Data wykonania	Georeferencja
Fot. 1. Widok na jez. Łubienieckie wraz z siedliskami lasów bagiennych_22-314.47-81_P_f1	PBPR 14.07.2022	X 54°8'54.9" N Y 17°34'52.8" E
Fot. 2. Strefa litoralna jez. Czarne Dąbrówko_22-314.47-81_P_f2	PBPR 14.07.2022	X 54°7'46.3" N Y 17°36'21.9" E
Fot. 3. Zagospodarowanie turystyczne ośrodka wczasowego nad jez. Czarne Dąbrówko_22-314.47-81_Z_f3	PBPR 14.07.2022	X 54°7'50.9"N Y 17°36'21.1" E
SPIS MAP		
Lasy bytowskie, rej. Łubieńca _22-313.47-81_m1		

Karta Oceny Krajobrazu

Kod krajobrazu	22-314.47-81	
Typ krajobrazu	3 — Leśne	
Podtyp krajobrazu	3b — Z przewagą siedlisk lasowych	
Data oceny	31/01/2022	
Autorzy oceny	Pomorskie Biuro Planowania Regionalnego	
	Stan zachowania lub wykształcenia	Wskazania do typowania krajobrazu priorytetowego TAK/NIE
Cechy analityczne - charakterystyczne typologicznie		
A10a	I	TAK
A2a	II	NIE
A2c	II	NIE
A3a	II	NIE
A3b	II	NIE
A3d	II	NIE
Cechy analityczne - unikatowe		
A2b	I	TAK
Cechy syntetyczne		
Swojskość	-	-
Tożsamość	-	-
Tradycja	I	TAK

Walory krajobrazowe ogólnie – ocena opisowa

Fizjonomia krajobrazu	<p>Specyfika i geneza:</p> <p>O specyfice fizjonomicznej jednostki krajobrazowej decydują elementy przyrodnicze i geomorfologiczne — zwarty kompleks leśny oraz zróżnicowana rzeźba terenu z cennymi pod względem przyrodniczym jeziorami lobeliowymi. Krajobraz seminaturalny, w pewnym stopniu przekształcony przez człowieka poprzez prowadzenie gospodarki leśnej, a w przeszłości przeprowadzenie osuszania torfowisk oraz wydobycia torfu. Falista rzeźba terenu została uformowana w wyniku działania lądolodu.</p> <p>Krajobraz położony jest w dwóch głównych jednostkach geomorfologicznych. Są to wysoczyzna morenowa (w większości wzgórzowa) oraz równina sandrowa. Obejmują one odpowiednio 51% i 49% powierzchni krajobrazu.</p> <p>Jednostka krajobrazowa jest bardzo zróżnicowana po względem geomorfologicznym, położona wzdłuż wału moreny akumulacyjnej, zbudowanej z utworów żwirowych, piaskowych, glin moren czołowych i głazów. Na południowo-wschodnim skraju jednostki zlokalizowane jest duże wytopisko z okresu zlodowacenia, obecnie z misą jeziora Czarne Dąbrówko.</p> <p>Obszar na przestrzeni ostatniego stulecia uległ znacznym przekształceniom, w XIX wieku cechował się dużym udziałem obszarów podmokłych i bagiennych. Na mapach historycznych zostały udokumentowane miejsca wydobycia torfów na cele energetyczne. Rozbudowano także system melioracji - osuszone obszary przeznaczono na cele gospodarki leśnej.</p> <p>Charakterystyka:</p> <p>Średnie wysokości względne krajobrazu zawierają się w przedziale ok. 175-220 m.n.p.m., z najwyższym wzniesieniem zlokalizowanym w północno-zachodniej części krajobrazu o wysokości 234,7 m n.p.m. Teren opada w kierunku południowo-zachodnim, rynną jeziora Czarne Dąbrówno i dalej poza granice krajobrazu priorytetowego w kierunku jez. Studzieniczno.</p> <p>Obszar charakteryzuje się średnimi wartościami deniwelacji rzędu 16,6 metrów oraz spadkami około 5,7 stopni.</p> <p>Dominującymi formami pokrycia i użytkowania terenu jest las obejmujący ok. 70% powierzchni krajobrazu, zbiorniki wodne pokrywają ok. 14 % krajobrazu, natomiast łąki i pastwiska ok. 10% powierzchni krajobrazu. Tereny podmokłe często towarzyszą łąkom i lasom bagiennym, występują na około 12% powierzchni krajobrazu. W obrębie jednostki występuje pojedyncza zabudowa mieszkaniowa rozproszona w śródleśnych enklawach oraz zagospodarowanie ośrodka wypoczynkowego na półwyspie jeziora Czarne Dąbrówno.</p> <p>Krajobrazy sprzężone:</p> <p>Jednostka graniczy od południa z krajobrazem priorytetowym w podtypie 3b o nr 22-314.47-56 (Lasy bytowskie, rej. Pyszna). Krajobraz charakteryzuje się jako zwarty kompleks leśny z licznymi zabagnieniami. Pomiędzy krajobrazami zachodzą przede wszystkim relacje przyrodnicze i funkcjonalne.</p>
Walory przyrodnicze	<p>Ocena ogólna: jednostka krajobrazowa o wysokich walorach przyrodniczych.</p> <p>Specyfika walorów przyrodniczych - przyrodnicze elementy pokrycia terenu:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – tereny leśne zawierają się w jednym kompleksie o dużej powierzchni, dominują w pokryciu i użytkowaniu terenu; – dominującymi typami siedlisk są: las mieszany świeży, bór mieszany bagienny oraz bór mieszany świeży; – w krajobrazie występują cztery jeziora lobeliowe, są to: jezioro Czarne Dąbrówno, jezioro Łąkie, jezioro Łubienieckie (fot. 1.) oraz jezioro Łubienieckie Małe - wszystkie są bezodpływowe; – w obrębie krajobrazu występują cztery obszary torfowisk wysokich, swoim zasięgiem obejmują 10% powierzchni jednostki. <p>Formy ochrony przyrody:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Obszar Natura 2000 PLH Bytowskie Jeziora Lobeliowe. <p>Korytarze ekologiczne (rangi):</p> <p>Przez obszar krajobrazu przebiega korytarz ekologiczny doliny Bytowej i lasów koło Bytowa rangi subregionalnej, pełniący funkcję swoistego bypassu łączącego się z korytarzem o randze ponadregionalnej Doliny Słupi i Wdy.</p>
<p>Walory kulturowe</p>	<p>Ocena ogólna: jednostka krajobrazowa o niewielkich walorach kulturowych</p> <p>Specyfika walorów i ich nasycenia w jednostce:</p> <p>Obszar leśny pozbawiony obiektów kulturowych.</p> <p>Harmonijność, spójność oraz stopień zachowania (autentyczność) historycznej substancji: nie dotyczy</p>
<p>Walory akustyczne, zapachowe i sanitarne</p>	<p>Walory akustyczne:</p> <p>nie określono.</p> <p>Walory zapachowe:</p> <p>nie określono.</p> <p>Walory sanitarne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zbiorowiska leśne w sposób bezpośredni i pośredni oddziałują fitosanitarnie, wpływając na zdrowotne walory przestrzeni, tworząc warunki do aktywnego wypoczynku i przeciwdziałając zagrożeniom zdrowia – zarówno ludzi mieszkających w sąsiedztwie lasów, jak i czynnie korzystających z rekreacji w ich obszarze.
<p>Dynamika krajobrazu</p>	

Fot. 1. Widok na jez. Łubienieckie wraz z siedliskami lasów bagiennych

PROJEKT

1. Walory krajobrazowe – opis uzupełniający

1.1. Fizjonomia krajobrazu

Brak opisu uzupełniającego.

1.2. Walory przyrodnicze

Obszar Natura 2000 PLH obejmuje 49% powierzchni krajobrazu. Natura 2000 Bytowskie Jeziora Lobeliowe jest miejscem występowania jezior z siedliskami lobelii jeziornej. W jeziorach Czarne Dąbrówno oraz Łąkie przeważającą powierzchnie fitolitoralu zajmują bardzo liczne populacje brzeżycy jednokwiatowej, lobelii jeziornej i poryblina jeziornego. Gatunkom tym towarzyszy także licznie wywłócznik skrętoległy. Głęboki litoral zajmują płaty zbiorowiska podwodnych mszaków.

Z pozostałych siedlisk objętych ochroną, występują torfowiska typu wysokiego. Zlokalizowane w zachodniej części krajobrazu w postaci czterech płatów, swoim zasięgiem obejmują ok. 10 % powierzchni krajobrazu priorytetowego. Torfowiska charakteryzują się wysokim stopniem zdegradowania, jednakże na etapie waloryzacji wykazano zdolność do naturalnej lub stymulowanej regeneracji. W wyniku wydobywania torfu na cele energetyczne powstały torfianki – zagłębienia wypełnione wodą w których rozwija się roślinność przejściowotorfowiskowa. W miejscach takich, rozwijają się fitocenozy torfowców oraz welnianki wąskolistne. Powierzchnie przesuszone zajmują płaty silnie zdegradowanej roślinności wysokotorfowiskowej z udziałem krzewinek i drzew typowych dla boru bagiennego. System układ hydrologiczny uzupełniają nieliczne rowy melioracyjne.

Na obszarach podmokłych, w sąsiedztwie jezior zlokalizowane są łąki świeże użytkowane ekstensywnie oraz łąki trzęślicowe.

Wśród lasów dominują siedliska wilgotne borów i lasów bagiennych, a także łągów: wierzbowych, topolowych, olszowych, jesionowych, zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych, żyznej buczyny, zlokalizowane na brzegach zagłębień bezodpływowych

Występujące w granicach krajobrazu priorytetowego zbiorniki wodne: Lubienieckie Wielkie (Fot. 2.), Lubienieckie Małe, Łąkie oraz Czarne Dąbrówko poza występowaniem lobelii jeziornej, cechują się niską twardością wody o obojętnym lub lekko zasadowym odczynie wody. Specyfika jezior w dużej mierze zależy od dostawy substancji mineralnych wodami podziemnymi lub ze zlewni i materii organicznej z odwadnianych siedlisk organogenicznych. W celu ochrony czystości zbiorników wodnych, lasy w ich bezpośrednim sąsiedztwie pełnią funkcję wodochronną.

W obszarze krajobrazu zostały wyznaczone lasy o szczególnych walorach przyrodniczych (hcvf), które swoim zasięgiem obejmują 38% powierzchni krajobrazu i częściowo pokrywają się z zasięgiem lasów ochronnych, uzupełnione o siedliska łągowe i podmokłe w okolicach udokumentowanych obszarów torfowiskowych.

Fot. 2. Strefa litoralna jez. Czarne Dąbrówko

1.3. Walory kulturowe

Brak opisu uzupełniającego.

1.4. Wartości estetyczno-widokowe

Dominanty krajobrazowe:

nie określa się.

Akcenty krajobrazowe:

nie określa się.

Przedpola ekspozycji:

nie określa się.

Panoramy/sylwety miejscowości:

nie określa się.

Punkty widokowe:

nie określa się.

Ciągi widokowe:

nie określa się.

Otwarcia widokowe:

Nie określa się.

Osie widokowe:

nie określa się.

Platformy widokowe:

nie określa się.

PROJEKT ROBOCZY

2. Zagrożenia dla możliwości zachowania wartości Krajobrazu

Analizowana jednostka charakteryzuje się niewielkim stopniem zagrożenia. W jej granicach zinwentaryzowano łącznie 4 typy zagrożeń (tab. 2.) – obejmujące zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego oraz fizjonomii krajobrazu. Zagrożenia występują w 3 poligonach.

Wszystkie zidentyfikowane zagrożenia znajdują się na skraju jednostki krajobrazowej i dotyczą skupisk zabudowy turystycznej, położonych nad jeziorami Łąkie, Czarne Dąbrówno oraz Półczenko (poza granicami krajobrazu priorytetowego).

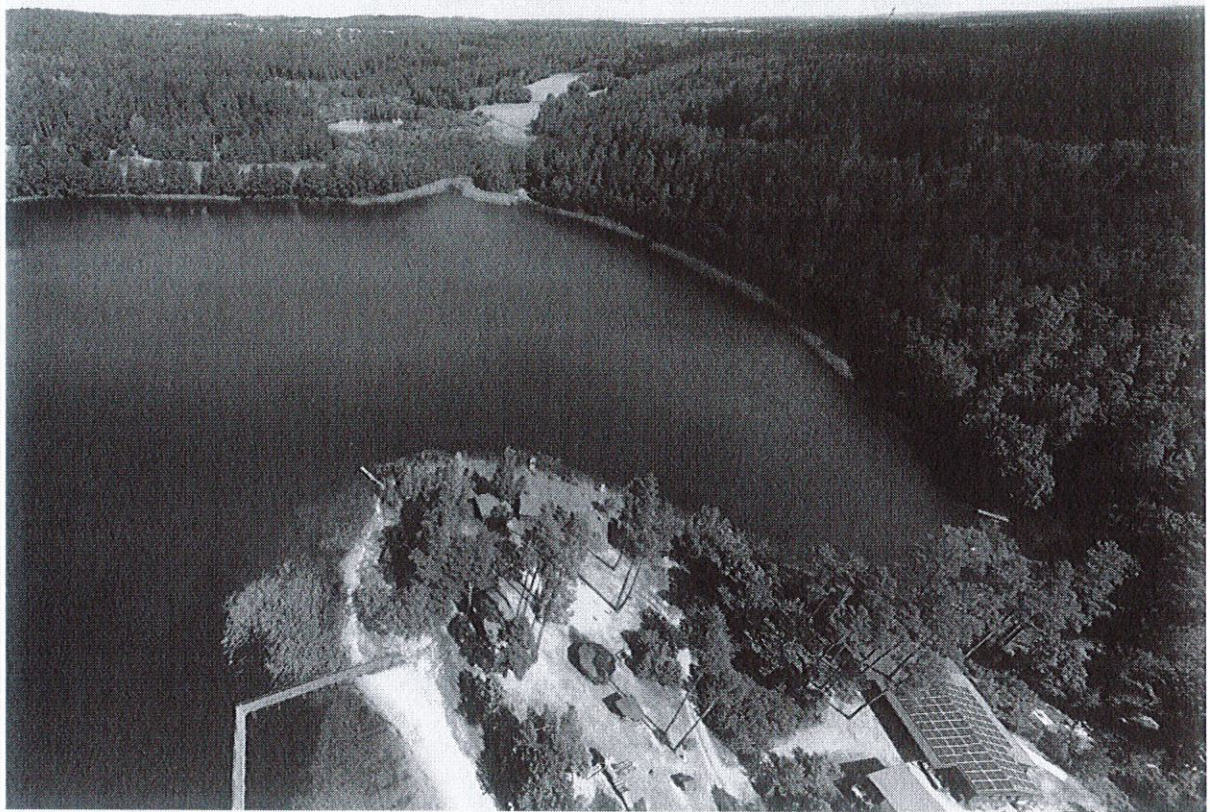
Najpoważniejsze zagrożenie w obrębie krajobrazu priorytetowego stanowi ośrodek wypoczynkowy Grzybia Dąbrowa nad jeziorem Czarne Dąbrówko, przyczyniając się do eutrofizacji cennego zbiornika wodnego (Fot. 3.).

Tab. 2. Zestawienie zróżnicowania zidentyfikowanych typów zagrożeń (synteza)

Lp.	Kod zagrożenia	Rodzaj zagrożenia	Liczba występowania	Sumaryczny % powierzchni krajobrazu
1.	A.2.5.	Wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej	3	0,46
2.	A.3.3.	Wzrost zagęszczenia barier ekologicznych w krajobrazie	1	0,28
3.	A.3.4.	Zawężanie szerokości naturalnych i półnaturalnych stref ekotonowych	1	0,28
4.	C.1.1.	Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu	2	0,18

Tab. 3. Zestawienie obszarów, na których zidentyfikowano zagrożenia

Lp.	ID obiektu	Kod zagrożenia	Źródło zagrożenia	Pochodzenie zagrożenia	Skala zagrożenia	% powierzchni krajobrazu
1.	2510	A.2.5.,A.3.3.,A.3.4.	I.1.1.,VI.1.,VI.2.	W	9	0,28
2.	2647	A.2.5.,C.1.1.	I.1.1., VI.1., VI.2.	Z	9	0,15
3.	2648	A.2.5.,C.1.1.	I.1.1., VI.1., VI.2.	Z	9	0,03

Fot. 3. Zagospodarowanie turystyczne ośrodka wczasowego nad jez. Czarne Dąbrówko

PROJEKT

3. Rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony Krajobrazu

3.1. Kierunki i zasady kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów

3.1.1. Rekomendacje i wnioski dla poziomu regionalnego

Zadania polityki przestrzennej województwa i zasady zagospodarowania przestrzennego realizujące zadania polityki przestrzennej województwa określone zostały w rozdziale ...

3.1.2. Rekomendacje i wnioski dla poziomu lokalnego

Tab. 1. Rekomendacje i wnioski dla poziomu lokalnego

EKOSYSTEMY I STRUKTURA EKOLOGICZNA KRAJOBRAZU		
Nr	Obszar rekomendacji	Rekomendacja
1.	RZEŻBA TERENU	nie określa się
2.	OBSZARY HYDROGENICZNE	a) objęcie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego obszarów w zlewniach jezior lobelowych i wskazanie w nich możliwości lokalizacji nowej zabudowy tylko pod warunkiem przyłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej [SL]; 28 b) zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego pasów szuwarów wzdłuż brzegów jezior i rozlewisk; niedopuszczenie do ich niszczenia, przerywania ciągłości i zmniejszenia powierzchni [SL/WP]; 88 c) ograniczenie wykonywania nowych sieci melioracyjnych, dotyczących zwłaszcza torfowisk śródleśnych i śródpolnych [LP/WP]; 93 d) renaturalizacja, w tym przywracanie naturalnych warunków wodnych na obszarach objętych zabiegami melioracyjnymi, zwłaszcza torfowisk leśnych [WP/LP]; 98
3.	EKOSYSTEM	a) ochrona i kształtowanie ekotonów brzegowych zbiorowisk leśnych z ograniczeniem realizacji nowej zabudowy [LP/SL]; 7 b) pozostawienie przestrzeni wolnych od zainwestowania umożliwiających utrzymanie migracji zwierząt [SL]; 8 c) zachowanie i ochrona zadrzewień nadwodnych wzdłuż brzegów jezior: Czarne Dąbrówno, Łąkie, Łubienieckie, Łubienieckie Małe [WP]; 102 d) ograniczenie parcelacji i grodzenia działek, zwłaszcza w strefie korytarzy ekologicznych oraz brzegów jezior i małych oczek wodnych, torfowisk i podmokłości [SL]; 109 e) przywrócenie dostępu do brzegu wód śródlądowych, w miejscach, gdzie ogrodzenia nieruchomości (campingów / ośrodków / domów letniskowych itp.) dochodzą do wody uniemożliwiając lub utrudniając dostęp do wody i migrację zwierząt [PINB]; 111
4.	OBSZARY LEŚNE	a) dążenie do wykształcenia i zachowania krajobrazów leśnych o zróżnicowanej strukturze wiekowej, z możliwie wysokim udziałem starodrzewów, przestojów i drzew biocenotycznych (drzewa dziuplaste, nadrzewne siedliska porostów i grzybów) [LP]; 70
5.	OBSZARY ROLNICZE	a) ograniczenie przeznaczenia terenów rolnych na cele nierolnicze, na obszarach polan śródleśnych, poza obszarami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i decyzji o warunkach zabudowy [SL]; 2 b) wspieranie i promowanie utrzymania tradycyjnej gospodarki łąkowo - pastwiskowej na użytkach zielonych, zwłaszcza ekstensywnego wypasu i użytkowania kośnego łąk i pastwisk świeżych oraz wilgotnych [ODR]; 84

6.	ZIELEŃ URZĄDZONA	nie określa się
7.	PRZECIWDZIAŁANIE ANTROPOPRESJI	a) dążenie do ograniczenia penetracji płytkiego litoralu jeziora i jego obrzeży oraz niszczenia strefy brzegowej, w tym gatunków chronionych [PZW/RDOŚ/SL]; 69
STRUKTURA OSADNICZA I POTENCJAŁ KULTUROWY		
8.	OSADNICTWO	nie określa się
9.	ARCHITEKTURA	nie określa się
10.	DZIEDZICTWO KULTUROWE	nie określa się
11.	INFRASTRUKTURA	a) wprowadzenie zakazu lokalizacji farm fotowoltaicznych wraz z towarzyszącą infrastrukturą, poza instalacjami spełniającymi kryteria mikroinstalacji fotowoltaicznych (zgodnie z ustawą OZE) [SL/SWP/SWP]; 23
WALORY WIDOKOWE I ESTETYKA		
12.	EKSPOZYCJA	nie określa się
13.	TURYSTYKA I REKREACJA	a) eliminacja lokalizacji dysharmonizujących obiektów turystycznych i letniskowych oraz mieszkaniowych, w tym niezwiązanych trwale z gruntem, m.in. przyczep mieszkalnych, starych pojazdów, starych obiektów zaadaptowanych prowizorycznie do funkcji rekreacyjnej itp. [SL/PINB]; 12 b) organizacja i utrzymanie sieci znakowanych szlaków turystycznych eksponujących atrakcje krajobrazowe [LP/SL]; 193
14.	PRZESTRZEŃ PUBLICZNA	nie określa się
INNE		
15.	POZOSTAŁE ZAGADNIENIA	a) uwzględnienie i koordynacja działań podejmowanych dla osiągnięcia celów ochrony przyrody, wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Bytowskie Jeziora Lobeliowe [RDOŚ/SL/SWP]; 108

3.2. Wskazania obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony zabytków

Nie wskazuje się.

3.3. Wskazania obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody

Tab. 5. Rekomendacje w zakresie wskazania obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3, 4 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Forma ochrony	Przedmiot ochrony	Lokalizacja
park krajobrazowy	-	-
obszar chronionego krajobrazu	Krajobraz młodoglacjalny – wzgórz morenowych z cennymi w skali Polski jeziorami lobeliowymi	gmina miejsko-wiejska Bytów, gmina wiejska Studzienice
zespół przyrodniczo-krajobrazowy	-	-

- 3.4. Wskazania obszarów, objętych formami ochrony przyrody, które ze względu na znaczący spadek wartości krajobrazu wymagają pogłębionej analizy zasadności ich dalszej ochrony**

Nie wskazuje się.

- 3.5. Wskazania do uzupełnienia stanu wiedzy w zakresie, w którym na czas sporządzania audytu dane i informacje były niedostępne, a są istotne dla osiągnięcia celu audytu krajobrazowego**

Pogłębiona analiza walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych na potrzeby prac nad dokumentacją projektowanego obszaru chronionego krajobrazu.

4. Katalog lokalnych form architektonicznych dla Krajobrazu

Brak zidentyfikowanych obszarów wyróżniających się lokalną formą architektoniczną.

LITERATURA